

PAMATNOSTĀDNES

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PAMATNOSTĀDNE (ES) 2019/671

(2019. gada 9. aprīlis)

par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (pārstrādāta versija) (ECB/2019/7)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 12.1. un 14.3. pantu,

tā kā:

- (1) Pamatnostādne ECB/2014/9 ⁽¹⁾ būtiski grozīta divas reizes. Pamatnostādnē jāveic turpmāki grozījumi un tāpēc tā skaidrības nolūkā jāpārstrādā.
- (2) Vienotās monetārās politikas veiksmīgai īstenošanai nepieciešams, lai Eiropas Centrālā banka (ECB) noteiktu vispārīgus principus, kas NCB jāievēro, pēc savas iniciatīvas veicot operācijas ar aktīviem un pasīviem; šādas operācijas nedrīkst ietekmēt vienoto monetāro politiku.
- (3) Jānosaka ierobežojumi atbildībai par valdību noguldījumiem NCB, ko NCB kā fiskāli aģenti pieņem saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 21.2. pantu, lai nodrošinātu vienotas monetārās politikas integritāti un veicinātu valdības noguldījumu izvietošanu tirgū, kā arī veicinātu Eurosistēmas likviditātes pārvaldību un monetārās politikas īstenošanu. Turklāt tādas maksimālās robežas ieviešana atbildībai, kuras pamatā ir naudas tirgus likmes, atvieglo ECB veikto uzraudzību NCB atbilstībai monetārās finansēšanas aizliegumam, ko ECB veic saskaņā ar Līguma 271. panta d) punktu.
- (4) Ņemot vērā īpašos institucionālos apstākļus, ECB Padome uzskata, ka atbildība par valdības noguldījumiem, kas saistīti ar korekciju programmu, netraucē vienotajai monetārajai politikai tādā pašā apjomā kā atbildība par citiem valdības noguldījumiem.
- (5) Lai gan uz atbildību par noguldījumiem, kas nav valdības noguldījumi NCB, var neattiekties monetārās finansēšanas aizliegums, tā arī ir jāprecizē, lai saglabātu vienotās monetārās politikas integritāti. Ņemot vērā atšķirīgās institucionālās prasības, atbildības specifiskās robežas var atšķirties, jo īpaši attiecībā uz noguldījumiem no iekšējiem avotiem, ko var uzskatīt par līdzīgiem mazumtirdzniecības kontiem vai tādiem, kas kalpo administratīviem mērķiem.
- (6) Uz darījumiem, ko NCB veic trešo personu vārdā un kas netiek iegrāmatoti NCB bilancē un neietekmē centrālās bankas likviditātes situāciju, šī pamatnostādne neattiecas. Tomēr, ņemot vērā saistītos organizatoriskos jautājumus, uz šādiem darījumiem būtu jāattiecinā pasākumi, kas ir salīdzināmi ar šajā pamatnostādnē noteiktajiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATNOSTĀDNI.

1. pants

Piemērošanas joma

Šo pamatnostādni piemēro darījumiem euro, kuros iesaistītas NCB, un ar monetāro politiku nesaistītiem noguldījumiem ar nosacījumu, ka visos gadījumos tie tiek iegrāmatoti bilancē un ka minētie darījumi nav šādi darījumi:

- a) darījumi, kurus NCB veic, īstenojot ECB Padomes noteikto vienoto monetāro politiku;

⁽¹⁾ Pamatnostādne ECB/2014/9 (2014. gada 20. februāris) par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (OV L 159, 28.5.2014., 56. lpp.).

- b) darījumi, kurus regulē pamatnostādnes, kas pieņemtas, pamatojoties uz Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 31.3. pantu;
- c) darījumi, kas veikti, un noguldījumi, kas pieņemti Eurosistēmas rezervju pārvaldīšanas pakalpojumu kontekstā, kā noteikts Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnē (ES) 2018/797 (ECB/2018/14) ⁽²⁾;
- d) operācijas, kas saistītas ar ārkārtas likviditātes palīdzību, kā noteikts Līgumā par ārkārtas likviditātes palīdzību.

2. pants

Definīcijas

Šajā pamatnostādnē:

- 1) "NCB" ir tās dalībvalsts nacionālā centrālā banka, kuras valūta ir euro;
- 2) "noguldījumu iespējas procentu likme" ir procentu likme, ko piemēro Eurosistēmas noguldījumu iespējai;
- 3) "noguldījums" ir kredīta atlikums euro vai citā valūtā, kuru veido naudas līdzekļi, kas tiek turēti kontā NCB, vai kuru radījušas pagaidu situācijas, kas izriet no citiem NCB sniegtajiem pakalpojumiem, radot saistības, kas iegrāmatotas attiecīgās NCB bilancē un ko šādai NCB jāatmaksā saskaņā ar piemērojamiem līgumiskiem vai reglamentējošiem nosacījumiem, t.sk. noguldījumi uz nakti un termiņnoguldījumi;
- 4) "valdība" ir visi Līguma 123. pantā minētie publisko tiesību subjekti Regulas (EK) Nr. 3603/93 ⁽³⁾ izpratnē, izņemot valsts īpašumā esošās kredītiestādes, uz kurām NCB rezervju saņemšanas kontekstā NCB un ECB attiecina tādus pašus noteikumus kā uz privātām kredītiestādēm;
- 5) "valdības noguldījumi" ir ar monetāro politiku nesaistīti noguldījumi, kurus NCB pieņem no valdībām;
- 6) "ar korekcijas programmu saistīti valdības noguldījumi" ir šādu līdzekļu noguldījumi:
 - a) līdzekļi, kurus Eiropas Stabilitātes mehānisms (ESM), Eiropas Savienības struktūras vai Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) izsniedz dalībvalsts, kuras valūta ir euro, valdībai, kas īsteno Eiropas un/vai SVF finanšu palīdzības programmu, kuras līgumiskie vai citi juridiskie noteikumi nosaka, ka šie līdzekļi dalībvalsts valdībai jātur dalībvalsts NCB;
 - b) līdzekļi, kuri atbilst uzkrātajai Eurosistēmas peļņai no Grieķijas valdības obligācijām, kas tiek turētas saskaņā ar vērtspapīru tirgus programmu (VTP), un kurus euro zonas valdības pārskaitījušas uz īpašu ESM kontu; vai
 - c) līdzekļi, ko dalībvalsts NCB tur tādas dalībvalsts valdība, kura īsteno vai īstenoja Eiropas un/vai SVF finanšu palīdzības programmu, un ko paredzēts izmaksāt aizdevējiem šādas programmas ietvaros, vai attiecībā uz kuriem ar programmu vai pēcprogrammas uzraudzību saistīti līgumiskie vai citi juridiskie noteikumi nosaka, ka šie līdzekļi jātur šādā NCB. Šajā nolūkā "paredzēts" ietver skaidrās naudas līdzekļu piesardzības rezerves, kas valsts kasēm jātur, ievērojot ar pēcprogrammas uzraudzību saistītus līgumiskus vai citus juridiskus noteikumus, vai atbrīvojuma rezultātā, ko piešķir viens vai vairāki finanšu palīdzības programmas kreditori, ja ir veikta pirmstermiņa atmaksa kādam citam finanšu palīdzības programmas kreditoram.
- 7) "iekšzemes kopprodukts" (IKP) ir noteiktā periodā tautsaimniecībā saražoto preču un pakalpojumu vērtība, atskaitot starppatēriņu un pieskaitot produktu un importa tīros nodokļus ieņēmumus;
- 8) "ar monetāro politiku nesaistīti noguldījumi" ir NCB pieņemti noguldījumi no valdībām un citiem ārējiem avotiem, kuri iegrāmatoti bilances posteņos, kas nav pasīvu posteņi L2 ("Saistības euro pret euro zonas kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā"), kā noteikts Eurosistēmas saskaņotajā bilancē. Ar monetāro politiku nesaistīti noguldījumi no citiem ārējiem avotiem neietver SVF Kontu Nr. 1 un Kontu Nr. 2, kā to noteikusi ECB Padome, vai noguldījumus no iekšējiem avotiem, t. i., attiecīgās NCB pašreizējo vai bijušo darbinieku, filiāļu vai meitasuzņēmumu noguldījumus un tādu aizjūras monetāro iestāžu noguldījumus, kas saistītas ar attiecīgo NCB un atrodas Līguma 198. pantā noteiktajās valstīs un teritorijās;

⁽²⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnē (ES) 2018/797 (2018. gada 3. maijs) par rezervju pārvaldības pakalpojumiem euro valūtā, ko Eurosistēma sniedz ārpus euro zonas esošām centrālajām bankām un valstīm, kā arī starptautiskajām organizācijām (ECB/2018/14) (OV L 136, 1.6.2018., 81. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 3603/93 (1993. gada 13. decembris), ar ko precizē definīcijas, lai piemērotu Līguma 104. pantā un 104.b panta 1. punktā minētos aizliegumus (OV L 332, 31.12.1993., 1. lpp.).

- 9) "tirgus likme nodrošinātiem darījumiem" ir: a) euro termiņnoguldījumiem – *STOXX EUR GC Pooling* indekss ar salīdzināmu termiņu, vai, ja tas vairs netiek izmantots vai vairs netiek uzskatīts par etalonu – tā ekvivalents, un b) termiņnoguldījumiem valūtās, kas nav euro – salīdzināma likme;
- 10) "tirgus likme nenodrošinātiem darījumiem uz nakti" ir: a) euro noguldījumiem uz nakti – euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss (EONIA), vai pēc EONIA izmantošanas pārtraukšanas – euro īstermiņa likme (€STR); un b) noguldījumiem uz nakti valūtās, kas nav euro – ar to salīdzināma likme;
- 11) "tiešs darījums" ir vērtspapīra pirkšana, pārdošana vai dzēšana, kas iegrāmatota bilances posteņi, kas nav aktīvu postenis A7.1 ("Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri"), kā definēts Eurosistēmas saskaņotajā bilancē;
- 12) "vērtspapīri" ir šāda veida vērtspapīri: a) parāda vērtspapīri; b) kotētas akcijas; un c) ieguldījumu fondu daļas vai apliecības;
- 13) "vērtspapīru finansēšanas darījums" ir darījums, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2365 (*) 3. panta 11. punkta definīcijai un kas ietver vērtspapīrus, kuri iegrāmatoti bilances posteņi, kas nav aktīvu postenis A7.1 ("Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri"), kā definēts Eurosistēmas saskaņotajā bilancē, un kas ir:
 - a) "kreditēšanas darījums", proti, vērtspapīru finansēšanas darījums, ko veic NCB, sniedzot vērtspapīrus; vai
 - b) "aizņēmuma darījums", proti, vērtspapīru finansēšanas darījums, ko veic NCB, saņemot vērtspapīrus;
- 14) "divpusēja likviditātes vienošanās" ir vienošanās, ko NCB noslēdz ar ārpus euro zonas esošu centrālo banku vai monetāro iestādi nolūkā veikt darījumus, mainot euro skaidru naudu pret euro bezskaidras naudas nodrošinājumu.

3. pants

Organizatoriskie jautājumi

1. NCB veic atbilstošus pasākumus, lai darījuma partneri varētu nošķirt darījumus, kas veikti saskaņā ar šo pamatnostādni, un darījumus, ko NCB veic, īstenojot vienoto monetāro politiku.
2. NCB veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tā, veicot darījumus saskaņā ar šo pamatnostādni, neizmanto konfidenciālu monetārās politikas informāciju.
3. NCB īsteno līdzīgus pasākumus kā tie, kas noteikti saskaņā ar 1. un 2. punktu, arī attiecībā uz darījumiem, ko NCB veic trešo personu vārdā un kas nav iegrāmatoti NCB bilancē un neietekmē centrālās bankas likviditātes situāciju.
4. NCB katru gadu informē ECB par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo pantu.

4. pants

Ar monetāro politiku nesaistītu noguldījumu atlīdzības ierobežojumi

1. Uz atlīdzību par valdības noguldījumiem attiecas turpmāk tekstā norādītie ierobežojumi:
 - a) noguldījumiem uz nakti – tirgus likme nenodrošinātiem darījumiem uz nakti; termiņnoguldījumiem – tirgus likme nodrošinātiem darījumiem ar salīdzināmu termiņu vai, ja tā nav pieejama, tirgus likme nenodrošinātiem darījumiem uz nakti.
 - b) jebkurā kalendārajā dienā par NCB turēto visu valdības noguldījumu, izņemot ar korekcijas programmu saistītos noguldījumus, kopsommu, kas pārsniedz lielāko no tālāk tekstā minētajiem lielumiem: i) 200 milj. euro līdzvērtīga summa; vai ii) 0,04 % no tās dalībvalsts iekšzemes kopprodukta, kurā atrodas NCB, tiek maksāta atlīdzība, kas sasniedz šādu līmeni:
 - 1) noguldījumiem euro:
 - i) ja noguldījumu iespējas procentu likme attiecīgajā kalendārajā dienā ir vienāda ar nulli vai augstāka par to – piemēro nulle procentu likmi;
 - ii) ja noguldījumu iespējas procentu likme attiecīgajā kalendārajā dienā ir negatīva – piemēro procentu likmi, kas nav augstāka par noguldījumu iespējas procentu likmi.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2365 (2015. gada 25. novembris) par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 337, 23.12.2015., 1. lpp.).

- 2) noguldījumiem citās valūtās: piemēro pieeju, kas attiecīgajai valūtai ir salīdzināma ar pieeju, kas noteikta noguldījumiem euro, kā noteikts 1. punkta i) un ii) apakšpunktā.

Lai noteiktu šajā punktā minēto robežvērtību, IKP pamatojas uz ikgadējo rudens ekonomikas prognozi, ko Eiropas Komisija publicējusi iepriekšējā gadā. Katra NCB lemj par dažādo valdības noguldījumu sadalījumu zem un virs robežvērtības.

- c) Jebkurā kalendārajā dienā, ja saskaņā ar b) apakšpunktu piemērojamā likme ir augstāka par a) apakšpunktā norādīto attiecīgo tirgus likmi, atlīdzību par visiem valdības noguldījumiem maksā ar šādu tirgus likmi.
- d) Uz valdības noguldījumiem, kas saistīti ar korekcijas programmu, attiecas a) apakšpunktā minētās atlīdzības procentu likmes, vai atlīdzība tiek maksāta, piemērojot nulles procentu likmi, atkarībā no tā, kura no tām ir augstāka, bet tos neieskaita b) apakšpunktā minēto robežvērtībā.
2. Atlīdzībai par ar monetāro politiku nesaistītiem noguldījumiem, kas nav valdības noguldījumi, ņem vērā proporcionalitātes, tirgus neitralitātes un vienlīdzīgas attieksmes principus. Atlīdzība par ar monetāro politiku nesaistītiem noguldījumiem, kas nav valdības noguldījumi, ja tie ir denominēti euro, nedrīkst pārsniegt noguldījumu iespējas procentu likmi.
3. Negatīva procentu likme nozīmē noguldītāja maksājuma pienākumu pret attiecīgo NCB, tostarp šīs NCB tiesības attiecīgi debitēt atbilstošo noguldījumu kontu.

5. pants

EX ante pienākumi

1. NCB *ex ante* sniedz ECB pārskatu par darījumu, uz kuriem attiecas šī pamatnostādne, kopējo neto likviditātes ietekmi Eurosistēmas vispārējās likviditātes pārvaldības kontekstā. Turklāt NCB ar atbilstošiem pasākumiem nodrošina, ka šie darījumi neizraisa tādu ietekmi uz likviditāti, kuru nevar precīzi prognozēt.
2. NCB lūdz ECB Padomes iepriekšēju apstiprinājumu, ja darījumi, uz kuriem attiecas šī pamatnostādne un kurus NCB veic pēc savas iniciatīvas, norēķinu dienā izraisa neto ietekmi uz likviditāti, kas ir lielāka par 500 milj. euro.
3. NCB lūdz ECB Padomes iepriekšēju apstiprinājumu divpusēju likviditātes vienošanos noslēgšanai.

6. pants

Ex post pārskatu sniegšana

Vienu reizi kalendārajā ceturksnī NCB *ex post* sniedz ECB informāciju par:

- a) tiešajiem darījumiem;
- b) vērtspapīru finansēšanas darījumiem;
- c) vidējām nenomaksātām summām, kas attiecas uz ar monetāro politiku nesaistītiem noguldījumiem, kuri veikti vai novēroti iepriekšējā kalendārā ceturksņa laikā.

7. pants

Kontrole

1. ECB reizi gadā sagatavo novērtējumu par šīs pamatnostādnes īstenošanu iepriekšējā gadā un iesniedz to ECB Padomei.
2. Papildus 5. panta 2. punktā minētajai dienas kopējās neto likviditātes ietekmes robežvērtībai ECB ārkārtas apstākļos jebkurā konkrētā laikposmā var noteikt un piemērot papildu robežvērtības NCB darījumiem, uz kuriem attiecas šī pamatnostādne.
3. Ja pārskatu sniegšana atklāj, ka darījumi, uz kuriem attiecas šī pamatnostādne, nav saderīgi ar vienotās monetārās politikas prasībām, ECB var sniegt īpašus norādījumus saistībā ar attiecīgo NCB aktīvu un pasīvu pārvaldību.

*8. pants***Konfidencialitāte**

Informācija un dati, kas sniegti šīs pamatnostādnes kontekstā, ir konfidenciāli.

*9. pants***Atcelšana**

1. Pamatnostādne ECB/2014/9 ar grozījumiem, kas veikti ar I pielikumā norādītajām pamatnostādnēm, tiek atcelta ar 2019. gada 1. oktobri.
2. Atsauces uz atcelto pamatnostādni uzskata par atsaucēm uz šo pamatnostādni, un tās jālasa saskaņā ar atbilstību tabulu II pielikumā.

*10. pants***Stāšanās spēkā un īstenošana**

1. Šī pamatnostādne stājas spēkā dienā, kurā to paziņo NCB.
2. NCB veic vajadzīgos pasākumus, lai panāktu atbilstību šai pamatnostādnei, un piemēro tos ar 2019. gada 1. oktobri. Tās ne vēlāk kā 2019. gada 1. jūlijā informē ECB par dokumentiem un līdzekļiem, kas attiecas uz 4. panta 1. punktu, 4. panta 2. punktu un 5. panta 2. punktu noteiktajiem pasākumiem.

*11. pants***Adresāti**

Šī pamatnostādne ir adresēta NCB.

Frankfurtē pie Mainas, 2019. gada 9. aprīlī

ECB Padomes vārdā –
ECB priekšsēdētājs
Mario DRAGHI

I PIELIKUMS

Atceltā pamatnostādne un tās (9. pantā minētie) grozījumi

Pamatnostādne ECB/2014/9

Pamatnostādne ECB/2014/22 ⁽¹⁾

Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/1575 (ECB/2015/28) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Pamatnostādne ECB/2014/22 (2014. gada 5. jūnijs), ar ko groza Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (OV L 168, 7.6.2014., 118. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/1575 (2015. gada 4. septembris), ar ko groza Pamatnostādni ECB/2014/9 par nacionālo centrālo banku iekšzemes aktīvu un pasīvu pārvaldības operācijām (ECB/2015/28) (OV L 245, 22.9.2015., 13. lpp.).

II PIELIKUMS

Atbilstību tabula

Pamatnostādne ECB/2014/9	Šī pamatnostādne
1. panta 1. punkts	1. pants
1. panta 2. punkts	
1. panta 3. punkts	
1. panta 4. punkts	
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
4. pants	
5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts	4. panta 1. punkta a) apakšpunkts
5. panta 2. punkts	4. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts
5. panta 3. punkts	4. panta 1. punkta d) apakšpunkts
6. panta 1. punkts	5. panta 1. punkts
6. panta 2. punkts	6. pants
6. panta 3. punkts	7. panta 3. punkts
7. panta 1. punkts	5. panta 2. punkts
7. panta 2. punkts	7. panta 2. punkts
7. panta 3. punkts	
8. pants	
9. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts
9. panta 2. punkts	
10. pants	8. pants
11. pants	
12. pants	10. pants
13. pants	11. pants